

ژئومورفولوژی و مکان یابی سایت صنایع انرژی بر لامرد

تألف: دکتر محمد ابراهیم عقیقی

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی لارستان

علی مهربان

کارشناسی ارشد ژئومورفولوژی در برنامه ریزی و محیط

عنوان و نام پدید آور : ژئومورفولوژی و مکان یابی سایت صنایع انرژی بر لامرد / محمد ابراهیم عقیقی - علی مهربانی

مشخصات نشر : تهران ، پیروز ، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری : ۲۶۸ ص

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۱-۷۰۲

وضعیت فهرست نویسی : فیپای مختصر

شماره کتابشناس ملی : ۳۸۲۹۰۴

ژئومورفولوژی و مکان یابی سایت صنایع انرژی بر لامرد

محمد ابراهیم عقیقی - علی مهربانی

پرویز ۱۳۹۴

ربریری

اول

۱۳۹۴

جلد ۱۰۰۰

۲۵۰۰۰ تومان

۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۷۶-۲

مجمع چاپ کوثر لارستان

عنوان کتاب :

پدید آوران :

ناشر :

قطع :

نوبت چاپ :

سال چاپ :

تیراژ :

قیمت :

شابک :

لیتوگرافی ، چاپ ، صحافی :

مقدمه

صنایع انرژی بر، آن گروه از صنایع هستند که سهم هزینه انرژی مصرفی آنها در فرایند تولید به نسبت سایر عوامل و در مقایسه با دیگر صنایع بالا است، به گونه ای که با کاهش قیمت حامل های انرژی مصرفی آن ها می توان انتظار داشت قیمت تمام شده محصول نهایی این صنایع تا حد قابل ملاحظه ای کاهش یابد.

موفقیت اجرای هر پروژه صنعتی متأثر از عوامل بسیاری است که در تحقق اهداف آن پروژه، اشکال گوناگون نقش دارند. یکی از مهمترین این عوامل، انتخاب مکان مناسب جهت استقرار صنعت مورد نظراست که خود تابعی از دیدگاه ها و اهداف کلان سیاسی، سرمایه گذاری منابع طبیعی، منابع انسانی، محیط زیست و غیره می باشد.

تعدد عوامل تاثیر گذار بر گزینش مکان مناسب، استفاده از برنامه ها و نگرش های آمایشی در زمینه مکان یابی استقرار صنعت را ضروری می سازد. لزوم ایجاد ارتباط منطقی بین رشته های مختلف صنعت در فضاهای وجود، برآورد مکان و میزان تامین کننده مواد اولیه، پیش بینی تعداد نیروی کار مورد نیاز در سال و مختلف تخصصی و ساده و برآورد سرمایه، نمایانگر لزوم بهره وری از این دیدگاه است.

بطور کلی ایجاد فعالیتهای صنعتی باید بگونه ای باشد که شرایط لازم برای بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی را فراهم نموده و به بالا بردن سطح زندگی معنوی و مادی افرادی که بطور مستقیم و غیر مستقیم، در حوزه تاثیر پذیر عملکرد این فعالیتها قرار می گیرند، کمک می نماید. از این رو توجه به شرایط طبیعی، اقتصادی، و تاریخی، امری اجتناب ناپذیر خواهد بود. پیشرفت فن آوری تولید از طریق تغییر در طبیعت و حجاب داده ها، جایگزینی منبع تامین انرژی و نحوه انتقال آن، تعادل میان نیروی کار و ماشین آلات و مقیاس و ظرفیت تولید، روش مکان یابی صنعتی را تحت تاثیر قرار داده به طوری که به موازات پیشرفت ها، محدودیت های امر مکان گزینی صنعتی نیز از چارچوب سنتی خود خارج شده است.

در انتخاب مکان مناسب جهت استقرار پروژه های صنعتی، آشنایی با نظریه های مختلف یکی از گام های اساسی است. نظریه های متعددی که در مبحث مکان یابی ارائه شده است در عین همسوئی محورهای اصلی، هر کدام از منظری متفاوت، مسائل را مورد بررسی قرار می دهند. بررسی و پژوهش درباره شرایط اقلیمی نیز اهمیت خاصی برای مکان یابی،

بویژه در مناطق باد خیز، محل استقرار صنایع می بایست به گونه ای باشد که نتواند مناطق مسکونی مجاور را با آلایندهایی نظیر دود، خاکستر، و دیگر بازمانده های صنایع آلوده سازد. محیط طبیعی (آب، هوا و به طور کلی ویژگی منطقه) عامل مهمی برای جذب نیرو و تشکیل زندگی برای انسان است. در مکان یابی محل استقرار صنایع باید وسعت، شکل صنعت، بزرگی، با در نظر گرفتن نوع تکنولوژی، مسئله حمل و نقل داخلی کارخانه و توسعه و گسترش صنعت مورد توجه قرار گیرد. در کشور ما ایران که شرایط اقلیمی متفاوت و متنوعی را دارا است و از آن جمله می توان به اختلاف درجه حرارت میان منطقه های مختلف، میزان رطوبت، میزان تابش آفتاب و بارندگی در سال، زمین، زلزله، سیل، بهمن و غیره اشاره نمود، توجه به مکان یابی محل استقرار صنایع از اهمیت ویژه ای برخوردار است و به آثار تبعی آن که ممکن است حتی سال ها پس از بهره برداری از پروژه صنعتی بروز کند باید اهمیت داد. بر اساس این شرایط جغرافیایی و اقلیمی است که سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، کشور را به چهار منطقه (گرمسیر، معتدل، سردسیر و یخبندان) و برای هریک از مناطق، بار برف و باد به هر یک گرم در متر مربع را به صورت ضریب های تعیین نموده است که هنگام محاسبه هزینه های پروژه مانند اسکلت فلزی کارخانه باید رعایت شود.

عامل دیگر که در رابطه با انتخاب و تعیین مکان استقرار صنایع باید به آن توجه شود شرایط زمین است به ویژه این مسئله در مورد کارخانه های که ماشین افزارهای غول پیکر در آن صنایع مورد استفاده قرار می گیرند بسیار مهم می باشد. زمین باید استحکام کافی را داشته باشد تا وزن سنگین تجهیزات و ماشین آلات را تحمل نماید.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول	۱
مبانی نظری	۱
نقش عوامل طبیعی در توسعه و مکان یابی صنایع	۱
عوامل موثر در توسعه استقرار صنایع	۲
عوامل طبیعی	۲
زمین شناسی و ژئومورفولوژی	۳
ارتفاعات و تپه ها	۴
دامنه ها	۵
مخروط افکنه ها	۵
مسیل ها	۶
بستر رودخانه ها	۷
فرایندهای ژئومورفیک	۷
فرایند ژئومورفیک درونی	۷
۱-حرکات زمین	۷

فهرمت مطالب

صفحه .

عنوان

۸	۲- زمین لرزه ها
۹	۳- آتشفشان
۹	فرایند ژئومورفیک بیرونی
۹	۱- لنداسلاید
۱۰	۲- ریزش
۱۰	۳- سولیفلوکسیون
۱۱	۴- خزش
۱۱	۵- سبهن
۱۲	۶- رودخانه ها و تغییر بستر آنها
۱۳	۷- طوفان های شن و ماسه
۱۳	۸- کارستیفیکاسیون
۱۴	۹- سیل و سیلاب
۱۵	۱۰- بالا بودن سطح آب های زیرزمینی
۱۶	توپوگرافی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷	آب و هوا
۱۷	منابع آب
۱۸	خاک و پوشش گیاهی
۱۹	زمین
۲۰	نتیجه گیری
۲۰	مکان یابی صنایع
۲۱	تعریف صنایع انرژی بر
۲۲	مکان یابی سایت و دلایل انتخاب آن
۲۳	عوامل موثر بر مکان یابی
۲۶	شاخص های عمده مکانیابی بهینه صنایع انرژی بر
۲۸	شاخصهای اصلی در انتخاب محل مناسب استقرار صنایع انرژی بر
۲۹	عوامل طبیعی
۳۰	عوامل غیر طبیعی
۳۲	عوامل تاثیر گذار در پروژه های مکانیابی صنعتی

فهرست مطالب

صفحه .

عنوان

۳۲	عناصر تکمیلی تعریف و طراحی پروژه
۳۳	عامل زمان
۳۴	شرایط و مناسطی
۳۶	نیروی کار
۳۸	رشد علوم، تکنیک و فن آوری
۳۹	حمل و نقل (بازار مصرف، تامین مواد خام و ماشین آلات)
۳۹	سازمان اجتماعی
۴۰	مجتمع ذوب فلز
۴۱	مجتمع انرژی
۴۱	مجتمع شیمیائی
۴۱	مجتمع صنعتی حمل و نقل
۴۱	مجتمع صنایع شهری
۴۲	مجتمع کشت و صنعت
۴۴	جمع بندی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۶	فصل دوم
۴۶	داده ها و ویژگی های محیط طبیعی منطقه
۴۶	موقعیت نسبی
۴۶	موقعیت نسبی
۴۷	جمعیت و نیروی انسانی
۴۹	زمین شناسی و ژئومورفولوژی
۵۱	زاگرس چین خورده یا زاگرس خارجی
۵۶	دشت ها و ناودیس ها
۵۶	دشت های ساختمانی :
۵۷	دشت های ناودیزی :
۵۷	دشت های متکی بر توده های سخت (دشت های پلاتفرمی):
۵۸	دشتهای گسلی:
۵۸	دشت های فرسایشی:
۵۹	طاقدیس ها و کوهستان

فهرست مطالب

صفحه .

عنوان

۶۰	گسل
۶۰	گسل چیست؟
۶۱	انواع گسل
۶۴	دوران پره کامبرین (دوران نخست زیست یا پروتروزوئیک)
۶۴	دوران اول (دوران کهن زیست یا پائئوزوئیک)
۶۴	دوران دوم (دوران میان زیست یا مزوزوئیک)
۶۴	گروه خامی (ژوراسیک - کرتاسه میانی):
۶۵	گروه بنگستان (کرتاسه میانی - کرتاسه فوقانی):
۶۵	دوران سوم (دوران نو زیست یا نئوزوئیک)
۶۵	سازندی پابده - گورپی (پالئوسن - ائوسن):
۶۶	سازند گچساران (میوسن آغازی):
۶۷	سازند میشان (میوسن میانی - میوسن بالایی):
۶۸	سازند آغاچاری (میو - پلیوسن):
۷۱	سازند بختیاری (پلیوسن):

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
رسوبات کواترنر و عهد حاضر :	۷۲
دوران چهارم (کواترنری)	۷۴
زمین‌شناسی ساختمانی (تکتونیکی)	۷۴
تکتونیک و ازها، دوهزایی منطقه	۷۵
الف- چین خوردگی	۷۷
ب)-درزه ها:	۷۸
ج-گسل ها :	۷۹
رسوبات دوران چهارم	۸۱
رسوبات آبرفتی	۸۱
رسوبات بادی	۸۲
رسوبات تبخیری	۸۲
رسوبات باتلاقی	۸۲
پادگانه های آبرفتی	۸۲
واریزه ها	۸۳

۸۴	نقش ژئومورفولوژی در راه های دسترسی شهرها و روستاها:
۸۷	توپوگرافی و مورفولوژی
۸۹	کوهستان
۹۰	دره
۹۱	دشت
۹۲	شیب
۹۵	تپه ها و فلاتها
۹۵	واحد دشت سر
۹۵	زیر تیپ دشت سرلخت یا فرسایشی
۹۶	زیر تیپ دشت سرآینداز (انتهای)
۹۶	زیر تیپ دشت سر پوشیده
۹۷	واحد پلایا
۹۷	اراضی پست
۹۸	دشتهای سیلابی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
آب و هوای شهرستان لامرد	۹۹
اقلیم منطقه مورد مطالعه	۹۹
عوامل دریایی	۱۰۰
عوامل بیرونی	۱۰۲
توده های هوای موثر بر آب و هوای شهرستان لامرد	۱۰۴
توده های زمستانی	۱۰۴
توده های مدیترانه ای	۱۰۶
توده های عرض های میانی	۱۰۶
توده های تابستانه	۱۰۶
ریزشهای جوی	۱۰۷
دما	۱۱۵
باد	۱۱۹
بررسی سمت و سرعت فصلی باد	۱۲۰
بررسی منابع آب محدود مورد مطالعه (هیدرولوژی)	۱۲۶

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
آبهای سطحی	۱۲۶
سفره های آب زیرزمینی	۱۲۹
کیفیت آبهای زیرزمینی	۱۳۰
بیان آبی منطقه	۱۳۱
وضعیت منابع آب لامرد	۱۳۲
۱- چشمه	۱۳۲
۲- قنات	۱۳۲
۳- چاه	۱۳۲
بررسی امکانات بالقوه منابع آب	۱۳۳
مطالعه خاک شناسی و کاربری اراضی	۱۳۵
رژیم رطوبتی خاک	۱۳۶
رژیم حرارتی خاک	۱۳۶
انواع اصلی خاکهای موجود در منطقه مورد مطالعه	۱۳۸
خاک ریگوسیل	۱۴۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۴۱	خاک لیتوسل
۱۴۱	خاکهای آبرفتی
۱۴۲	خاکهای شور و قلیا
۱۴۲	ارزیابی منابع و قابلیت اراضی
۱۴۵	تیپ کوهها
۱۴۶	تیپ تپه ها
۱۴۷	تیپ فلاتها و تراسهای فوقانی
۱۴۸	تیپ دشتهای دامنه ای و رسوبی (آبرفتی)
۱۴۹	تیپ اراضی پست و شور:
۱۵۰	تیپ دشتهای سیلابی
۱۵۱	تیپ واریزه های بادبزنی شکل سنگریزه دار
۱۵۲	قابلیت استفاده اراضی برای زراعتهای آبی و دیم
۱۵۶	پوشش گیاهی
۱۵۸	پوشش گیاهی منطقه مورد مطالعه

۱۵۹	عوامل موثر در تنوع پوشش گیاهی
۱۵۹	الف) ارتفاع و بارندگی
۱۶۰	ب) جهت دامنه ها
۱۶۰	ج) شیب
۱۶۱	پوشش گیاهی در محدوده کوهستان های منطقه مورد مطالعه
۱۶۲	پوشش گیاهی در اطراف کوه ها و داخل دره های منطقه مورد مطالعه
۱۶۴	پوشش گیاهی در محدوده فلاتی منطقه مورد مطالعه:
۱۶۵	پوشش گیاهی در دشت های آبرفتی منطقه مورد مطالعه:
۱۶۷	سایر گونه های گیاهان مرتعی و بومی محدوده مطالعاتی:
۱۷۰	فصل سوم
۱۷۰	تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری
۱۷۱	تاثیر عوامل ژئومورفولوژی بر مکان گزینی سایت صنایع انرژی بر
۱۷۴	تاثیر عامل خاک بر مکان گزینی صنایع انرژی بر
۱۷۶	تاثیر عوامل هیدرولوژی بر سایت انرژی بر

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
تأثیر رودخانه مهران بر دشت لامرد	۱۷۸
ضرورت تشکیل منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر	۱۷۹
فرایند انتخاب صنایع انرژی بر	۱۸۰
صنایع منتخب جهت استقرار	۱۸۱
مشخصات عمومی پروژه	۱۸۳
الگوی طراحی سایت لامرد	۱۹۶
تأثیر استقرار صنایع انرژی بر در توسعه اقتصادی منطقه	۲۰۳
عامل فضا در برنامه ریزی توسعه منطقه	۲۰۳
نظریه توسعه منطقه ای	۲۰۴
نظریه قطب رشد	۲۰۵
صنایع انرژی بر و نظریه قطب رشد	۲۰۶
کاربری سایت لامرد	۲۱۲
مطالعات مکانیابی سایت صنایع انرژی بر لامرد	۲۱۵
۱- عوامل طبیعی	۲۲۰

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۲۲۳	۲- عوامل غیر طبیعی
۲۲۵	مطالعات محیط زیست سایت لامرد
۲۲۸	نواحی و اماکن تاثیر پذیر از فعالیتهای صنعتی
۲۲۸	۱- آب
۲۲۹	۲- هوا
۲۳۱	محیط های تاثیر پذیر از فعالیت های سنای
۲۳۱	محیط جانوران
۲۳۱	محیط گیاهی
۲۳۲	محیط کار
۲۳۲	محیط فضای پنهان
۲۳۴	تحلیل نتایج مطالعات مکانیابی سایت صنایع انرژی بر
۲۴۲	منابع و مآخذ